

ZA RODITELJE

UŠLJIVOST GLAVE (PEDICULOSIS CAPITIS)

OSNOVNE NAPOMENE

Ušljivost glave je parazitarna bolest uzrokovana posebnom varijantom čovječje uši, tzv. uši glave (Pediculus humanus: variatio capitis). Ovaj parazitizam se javlja ili sporadično ili u učestalom obliku (invazivni odnosno "epidemični" oblik). Medicinsko značenje ušljivosti leži prije svega u činjenici da se kod neliječenih stvaraju povrede kože izazvane češanjem zbog svrbeža. Sve se to odražava na općem raspoloženju (nemir, nesanica, gubitak koncentracije).

UZROČNIK

Uš glave ima slijedeće razvojne forme i osobine:

- a) u razvijenom obliku je oko 3 mm duga, boja joj ovisi o boji kose, hrani se samo krvlju. Na mjestu uboda stvara se lako ispupčenje crvenkaste boje. Ženka polaže jaja (gnjide) na pojedine vlasti, gdje ih fiksira ljepljivom supstancu.
- b) gnjide su dugoljaste, bjelkaste, a kasnije žućkaste tvorbe, veličine 0,8 puta 0,3mm
- c) iz gnjida nakon 3 do 7 dana izmili larva koja se tri puta presvlači i postaje spolno zrela uš nakon 2 tjedna.

EPIDEMIOLOGIJA

Izvor: ušljiv čovjek (vlasti), posteljina, pokrivala za glavu

Prenošenje: direktno i indirektno (češalj, pokrivala za glavu)

Vrijeme zaraznosti: dokle god postoje uši, larve ili gnjide

LIJEĆENJE

Vlasti treba oprati specijalnim šamponom protiv uši (prema uputama u pakiranju) te nakon toga iščešljati kosu gustim češljjem. Osim toga važno je promijeniti posteljinu, oprati kape za glavu, odjeću koja se oblači preko glave.

Na listi lijekova koji se mogu propisivati na recept socijalnog osiguranja (propisuje izabrani liječnik) nalazi se **šampon BUBIL** koji se utrljava u kosu nekoliko minuta i zatim se ispere sa puno tople vode. Kosa se osuši čistim neupotrebljenim ručnikom te se dobro pročešlj sa vrlo gustim češljjem. **Ukoliko se u kosi i dalje nalaze gnjide i uši postupak se ponavlja idući dan.** Poželjno je ponoviti i nakon osam dana iz predostrožnosti jer **dovoljna je jedna gnjida da se stvori nova generacija nametnika** a niti jedan od pripravaka ne ubija gnjide. Gnjide se lakše izčešljavaju, izvlače prstima, ako se upotrijebi octena voda (pomaze i šampon, regenerator za lase odljepljivanje gnjida Lice Guard ili Paranit). Gnjide i "prhut" razlikujemo tako što se prhut može sa kose otpuhnuti a gnjide se drže vrlo čvrsto za vlas pa ih treba izvući. **Svi ukućani također trebaju upotrijebiti istovrstni šampon jer postoji mogućnost da su zaraženi a da to nisu opazili.**

Osim Bubil šampona u ljekarnama postoji još i **šamponi PEDILIN, SUMIFEN, zatim spray Paranit** koji nisu na listi lijekova Socijalnog osiguranja a primjena im je vrlo slična. U nekim našim ljekarnama i preko interneta može se nabaviti **električni češalj za detekciju i ubijanje ušiju**, ima i gusti češalj za izčešljavanje gnjida a postoji i **anti repellent spray** koji odbija uši i može spriječiti prijelaz ušiju na čistu kosu djeteta, djeluje 24 sata, pa ga koristite prije škole.